

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1317/2021
16.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Светлане Томић Јокић, Невенке Важић, Милене Рашић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Шошкића, поднетом против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду СПК 74/20 од 13.10.2021. године и Кв 2279/20 од 30.09.2021. године, у седници већа одржаној дана 16.12.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Војислава Шошкића, поднет против правноснажних решења Основног суда у Новом Саду СПК 74/20 од 13.10.2021. године и Кв 2279/20 од 30.09.2021. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Новом Саду СПК 74/20 од 13.10.2021. године наложено је окривљеном АА да на име трошкова кривичног поступка за одбрану по службеној дужности од стране адвоката Страхиње Обрадовића, плати укупан износ од 132.363,00 динара на рачун Основног јавног тужилаштва у Новом Саду, под претњом принудног извршења.

Решењем Основног суда у Новом Саду Кв 2279/20 од 30.09.2021. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правоснажних решења захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Војислав Шошкић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев и преиначи побијана решења и окривљеног АА ослободи од плаћања трошкова кривичног поступка постављеном браниоцу или да иста укине и предмет врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је, након испитивања поднетог захтева за заштиту законитости у смислу одредби члана 487. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је поднет захтев за заштиту законитости, па је, након оцене навода изнетих у захтеву браниоца окривљеног, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Истичући повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, бранилац окривљеног наводи да је, у конкретном случају, окривљени обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка на име одбране по службеној дужности од стране адвоката Страхине Обрадовића, који је из ..., односно са подручја другог суда, које је око 50 км удаљено од седишта суда – Новог Сада, на који начин су према наводима браниоца, проузроковани велики трошкови на штету окривљеног, који нису били нужни и у том смислу се не могу сматрати нужним издацима браниоца. Поред тога, бранилац у захтеву, истичући личне, породичне и имовинске прилике окривљеног, наводи да би плаћањем тих, неосновано високих трошкова кривичног поступка, било доведено у питање издржавање окривљеног и лица које је он дужан да издржава.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује као неосноване и то из следећих разлога:

Одредбом члана 264. став 1. ЗКП је прописано да ће суд кад окривљеног огласи кривим, изрећи у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка, док је ставом 4. истог члана прописано да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) и тачка 9) овог законика, као и награде за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавање окривљеног и лица која је он дужан да издржава, а ако се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима председник већа, односно судија појединац може посебним решењем ослободити окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка, а у ставу 2. тачка 7) истог члана, прописано је да трошкови кривичног поступка, поред осталог, обухватају нужне издатке браниоца.

Одредбом члана 266. ЗКП, прописано је да је, између осталог, награду и нужне издатке браниоца дужно да плати заступано лице, без обзира ко је по одлуци суда дужан да сноси трошкове кривичног поступка, осим ако по одредбама тог законика награда и нужни издаци браниоца падају на терет буџетских средстава суда, те да ће се, ако је окривљеном постављен бранилац, а плаћањем награде и нужних издатака би било доведено у питање издржавање окривљеног или издржавање лица које је он

обавезан да издржава, награда и нужни издаци браниоца исплатити из буџетских средстава суда.

Према одредби члана 261. став 4. ЗКП, трошкови кривичног поступка из става 2. тачка 1) до 6) истог члана, као и нужни издаци постављеног браниоца (члан 76.) и постављеног пуномоћника (чл.59. и 103. став 3.) у поступку због кривичних дела за која се гони по службеној дужности, исплаћују се из средстава органа поступка унапред, а наплаћују се касније од лица која су дужна да их накнаде по одредбама овог законика.

Одредбом члана 76. ЗКП предвиђени су случајеви када је орган поступка дужан да окривљеном постави браниоца по службеној дужности, између осталог, у ситуацији када је одбрана по закону обавезна јер је окривљеном одређено полицијско задржавање члан 74. став 1. тачка 3) ЗКП, што је овде био случај, па је окривљеном АА решењем Основног јавног тужиоца у Новом Саду број Ктр.1464/20 од 17.06.2020. године постављен бранилац по службеној дужности, адвокат Страхиња Обрадовић, сходно одредби члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП.

У наведеној процесној ситуацији, трошкови кривичног поступка за одбрану окривљеног који се односе на награду и нужне издатке браниоца постављеног по службеној дужности, исплаћују се унапред из буџетских средстава сагласно одредби члана 261. став 4. ЗКП, како је и поступљено у конкретном случају, што се утврђује из списка предмета, у којем постоји правноснажно решење ОЈТ у Новом Саду Кт 1957/20 од 22.09.2020. године, којим је дат налог рачуноводству ОЈТ у Новом Саду, да се досуђени трошкови поступка на име награде и нужних издатака браниоца окривљеног АА, постављеног по службеној дужности, адвоката Страхиње Обрадовића, у износу од 132.363,00 динара имају исплатити из буџетских средстава, на означени текући рачун именованог браниоца.

Имајући у виду наведено, као и да је окривљени АА, правноснажном пресудом Основног суда у Новом Саду СПК 74/20 од 30.07.2020. године оглашен кривим због извршења кривичног дела недозвољен промет акцизних производа из члана 176. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, те обавезан у складу са одредбом члана 264. став 1. ЗКП, да надокнади трошкове кривичног поступка, а чија је висина (осим трошкова паушала) само утврђена посебним, правноснажним првостепеним решењем, сагласно одредби члана 262. став 2. ЗКП, то су неосновани наводи у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног - да је побијаним правноснажним нижестепеним решењима, односно обавезивањем окривљеног да плати Основном јавном тужилаштву у Новом Саду трошкове кривичног поступка, учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Ослобађање окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка, уколико су испуњени законски услови из члана 264. став 4. ЗКП и члана 266. ЗКП је у закону предвиђено само као могућност, те суд није у обавези да окривљеног, у сваком случају ослободи од дужности накнаде трошкова кривичног поступка. Да ли, у конкретном случају, има места ослобађању окривљеног АА, од дужности плаћања трошкова кривичног поступка је питање чињеничних утврђења суда, која исто као и

наводи браниоца, који се односе на поступак и начин постављања браниоца по службеној дужности и којима се истиче да би трошкови кривичног поступка били далеко мањи да је окривљеном постављен бранилац по службеној дужности из места где је седиште суда пред којим се води поступак, не могу бити предмет разматрања Врховног касационог суда у поступку по поднетом захтеву за заштиту законитости, сходно члану 485. став 4. ЗКП.

Стога су, оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Биљана Синановић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић